

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Urto/7/2022
Identifikačné číslo spisu:	7021200610
Dátum vydania rozhodnutia:	06.12.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Patrik Príbelský
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:7021200610.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Patrika Príbelského, PhD. a sudcov JUDr. Emila Klemaníča a JUDr. Františka Moznera na neverejnom zasadnutí s verejným vyhlásením rozsudku konanom 6. decembra 2022 v Bratislave v trestnej veci odsúdenej T. R. v konaní o uznaní a výkone cudzieho rozhodnutia, o odvolaní odsúdenej T. R. proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 4Ntc/19/2021, zo 14. septembra 2022 takto

rozhodol:

I. Podľa § 518 ods. 4 veta tretia Trestného poriadku, rozsudok Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 4Ntc/19/2021, zo 14. septembra 2022 zrušuje.

II. Podľa § 16 ods. 1 písm. f) s poukazom na § 4 ods. 1 písm. a) zákona č. 549/2011 Z. z. o uznávaní a výkone rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej únii a o zmene a doplnení zákona č. 221/2006 Z. z. o výkone väzby v znení neskorších predpisov
o d m i e t a

uznanie a vykonanie rozsudku Krajského súdu v Plzni, sp. zn. 4T/5/2019, z 9. februára 2021 v spojení s uznesením Vrhcného súdu v Prahe, sp. zn. 2To/39/2021, z 15. júla 2021, ktorým bola slovenská štátna občianka T. R., nar. XX. I. XXXX v I., trvale bytom F. Y. Č.. XX, okres I., uznaná vinnou zo spáchania zločinu obchodovania s ľuďmi podľa § 168 ods. 1 alinea prvá písm. a), alinea druhá, ods. 3 písm. d) českého Trestného zákonníka a prečinu nedovolennej výroby a iného nakladania s omamnými a psychotropnými látkami a s jedmi podľa § 283 ods. 1 českého Trestného zákonníka, ktorého sa dopustila na tom skutkovom základe, že

v dobe od podvečerných hodín 2. augusta 2018 potom, čo obžalovaná T. R. priviezla pod príslubom, že pôjde na zábavu, z M. do C. G. H. (teraz Y.), narodenú XX. Z. XXXX, až do 5. augusta 2018, v úmysle získať peniaze jednak pre svoju potrebu, jednak za účelom nákupu drog, zjedнала spoločne s V. Č. s poškodenou G. H., teraz Y., poskytovanie sexuálnych služieb formou pohlavných a obdobných stykov za úplatu náhodným zákazníkom, na čo poškodená bez odporu pristúpila, za týmto účelom ju vždy doviedli do blízkosti benzínovej čerpacej stanice a jej okolia na ulici S. v C., kde potom za ich pomoci poskytovala sexuálne služby za úplatu, t. j. prostitúciu, náhodným zákazníkom, ktorých počet sa nepodarilo zistiť, od poškodenej potom prevzali sexuálnymi stykmi zarobené finančné prostriedky alebo aspoň ich časť, za ktoré od nezisteného zdroja obstarávali bližšie nezistené množstvo pervitínu, a takto získaný pervitín vnútrožilovo aplikovali G. H., teraz Y., a tohto konania sa dopustili napriek tomu, že im bol známy vek poškodenej, pričom metamfetamín je zaradený ako psychotropná látka v Zozname II

podľa Zmluvy o psychotropných látkach prílohy č. 5 k nariadeniu vlády č. 463/2013 Zb., o zoznamoch návykových látok v znení neskorších predpisov, k nakladaniu s touto látkou je treba povolenie v zmysle §§ 4 a 8 zákona č. 167/1998 Zb., o návykových látkach, v znení neskorších predpisov, ktorým, ako vedeli, nedisponovali

a za ktorý jej bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 7 (sedem) rokov.

Odôvodnenie

Krajský súd v Košiciach rozhodol rozsudkom, sp. zn. 4Ntc/19/2021, zo 14. septembra 2021 (č. l. 98 a nasl. spisu) tak, že podľa § 15 ods. 1, § 17 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z. o uznávaní a výkone rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej únii a o zmene a doplnení zákona č. 221/2006 Z. z. o výkone väzby v znení neskorších predpisov (ďalej tiež len „zákon o uznávaní a výkone rozhodnutí“) sa uznáva vo výroku o vine a vo výroku o treste odňatia slobody a vykoná sa na území Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Plzni, sp. zn. 4T/5/2019, z 9. februára 2021 v spojení s uznesením Vrchného súdu v Prahe, sp. zn. 2To/39/2021, z 15. júla 2021, ktorým bola slovenská štátna občianka T. R., nar. XX. I. XXXX v I., trvale bytom F. Y. Č.. XX, okres I. (ďalej aj len „odsúdená“ alebo „menovaná“, ak nie je uvedené inak), uznaná vinnou zo spáchania zločinu obchodovania s ľuďmi podľa § 168 ods. 1 alinea prvá písm. a), alinea druhá, ods. 3 písm. d) českého Trestného zákonníka a prečinu nedovolennej výroby a iného nakladania s omamnými a psychotropnými látkami a s jedmi podľa § 283 ods. 1 českého Trestného zákonníka, ktorého sa menovaná dopustila na skutkovom základe podrobne rozvedenom vo výrokovej časti tohto rozsudku vyššie.

V ostatnom obsahu výrokovej časti zmieneného rozsudku krajského súdu tento rozhodol podľa § 517 ods. 2 Trestného poriadku s poukazom na § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona tak, že odsúdená bude vo výkone trestu odňatia slobody pokračovať bez jeho premeny v ústave na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Proti rozsudku krajského súdu podala v zákonnej lehote odsúdená prostredníctvom obhajcu odvolanie (č. l. 111 a nasl. spisu), a síce argumentujúc úvahami, čo do podstatného obsahu spočívajúcich v nasledovnom vecnom základe:

„... z odôvodnenia rozsudku krajského súdu vyplýva, že sa pri svojom uznaní rozhodnutia spravoval ustanovením § 4 ods. 1 písm. a) zákona č. 549/2011 Z. z., ktorý hovorí o tom, že „Rozhodnutie možno v Slovenskej republike uznať a vykonať, ak skutok, pre ktorý bolo rozhodnutie vydané, je trestným činom aj podľa právneho poriadku Slovenskej republiky, ak odseky 2 a 3 neustanovujú inak, a ak odsúdený je štátnym občanom Slovenskej republiky a má obvyklý pobyt na území Slovenskej republiky“. V ďalšej časti odôvodnenia však súd uvádza, že zo správy OR PZ v Michalovciach, odbor poriadkovej polície, Obvodné oddelenie Policajného zboru Veľké Kapušany z 11. mája 2022 je zrejme, že menovaná pred niekoľkými dňami odišla do Q. za druhom Q. D.-D., nar. XX. N. XXXX, občan M., ktorý sa tam toho času zdržiava na presne nezistenom mieste, pričom menovaná nechala všetky tri deti doma s mamou a neuviedla kedy a či sa vôbec niekedy vráti domov. Takto zistený skutkový stav potvrdzuje, že obvyklý pobyt, kde sa už minimálne niekoľko mesiacov zdržuje a odkiaľ sa pravdepodobne neplánuje ani vrátiť na Slovensko, je už dlhšie Q.. Nie je teda splnená podmienka § 4 ods. 1 písm. a) zákona č. 549/2011 Z. z., za akých okolností možno uznať rozhodnutie v Slovenskej republike. Toto ustanovenie bolo pritom novelizované s účinnosťou od 1. januára 2020, pričom predtým bolo možné odovzdať výkon rozhodnutia do iného členského štátu, aj ak sa odsúdený nachádza na území Slovenskej republiky alebo tohto členského štátu, a má na jeho území preukázateľné rodinné, sociálne alebo pracovné väzby, ktoré môžu prispieť k uľahčeniu jeho nápravy počas výkonu trestnej sankcie spojenej s odňatím slobody. V súčasnosti nie je možné odkazovať na tieto podmienky pri uznávaní rozhodnutí“.

„Podľa § 4 ods. 1 písm. a) zákona č. 549/2011 Z. z. musia byť kumulatívne splnené obe podmienky:

odsúdený je štátnym občanom toho členského štátu, do ktorého sa má odovzdať výkon rozhodnutia a odsúdený má v ňom obvyklý pobyt. Pojem obvyklý pobyt podľa autonómneho výkladu Súdneho dvora EÚ možno definovať miesto, kde má odsúdený ťažisko svojho života, svojich záujmov, a to s ohľadom na svoj rodinný, pracovný či sociálny život. Svoje deti síce odsúdená má na území Slovenskej republiky, ale z jej konania a zo zistení polície vyplýva, že došlo k pretrhnutiu týchto väzieb na Slovenskú republiku a svoj život aktuálne rozvíja na neznámom mieste vo Q. s partnerom, pričom nie je vôbec isté, či sa ešte niekedy plánuje do Slovenskej republiky a k deťom vrátiť. Svoj osobný život teda aktuálne rozvíja mimo Slovenskej republiky a už niekoľko mesiacov nemožno povedať, že jej obvyklý pobyt je na území Slovenskej republiky".

„V neposlednom rade mám za to, že tu je dôvod na odmietnutie uznania rozhodnutia aj z dôvodu priaznivejšieho znenia zákona štátu pôvodu, podľa ktorého bola T. R. odsúdená. Podľa § 88 ods. 1 zákona č. 40/2009 Sb. Trestní zákonník, môže odsúdená žiadať podmienené prepustenie po výkone polovice trestu. Podľa nášho Trestného zákona a § 66 ods. 1 Trestného zákona v prípade zločinu je to až po odpykaní dvoch tretín uloženého trestu. V prípade, ak by došlo k uznaniu rozhodnutia súdu iného štátu či už podľa Trestného poriadku alebo zákona č. 549/2011 Z. z., podmienky sa podmienené prepustenie sa vždy posudzujú podľa Trestného zákona (Slovenskej republiky) nie podľa práva štátu, ktorého rozhodnutie sa po jeho uznaní vykonáva (štátu pôvodu)".

S poukazom na závery vyjadrené v uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 5Urtost/2/2016, zo 7. apríla 2016, odsúdená v závere podaného odvolania (t. j. jeho petite) navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky

- zrušil odvolaním napadnutý rozsudok a

- sám rozhodol vo veci tak, že rozsudok Krajského súdu v Plzni, sp. zn. 4T/5/2019, z 9. februára 2021, v spojení s uznesením Vrchného súdu v Prahe, sp. zn. 2To/39/2021, z 15. júla 2021, vo výroku o vine a vo výroku o treste odňatia slobody a výkonu na území Slovenskej republiky neuznáva.

Prokurátor príslušnej krajskej prokuratúry sa do času konania neverejného zasadnutia spojeného s verejným vyhlásením tohto rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky k podanému odvolaniu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku (vyjmúc ex lege vyplývajúce obmedzenie podľa § 15 ods. 5 veta druhá zákona o uznávaní a výkone rozhodnutí) zákonnosť a odôvodnenosť všetkých výrokov napadnutého rozsudku, proti ktorým odsúdená podala odvolanie ako aj správnosť postupu konania, ktoré rozsudku predchádzalo a zistil, že odvolanie odsúdenej je dôvodné, argumentáciu odsúdenej je potrebné považovať za vecne správnu a túto akceptovať ako zodpovedajúcu „reálnemu" stavu veci.

Odvolací súd podporia vyššie formulovaný záver o nasledujúce rozhodné skutočnosti.

+ + +

V prvom rade je potrebné uviesť, že zákon č. 549/2011 Z. z. o uznávaní a výkone rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej únii je transpozíciou Rámcového rozhodnutia Rady 2008/909/SVV z 27. novembra 2008 o uplatňovaní zásady vzájomného uznávania na rozsudky v trestných veciach, ktorými sa ukladajú tresty odňatia slobody, alebo opatrenia zahŕňajúce pozbavenie osobnej slobody, na účely ich výkonu v Európskej únii, do slovenského právneho poriadku.

Z článku 4 ods. 1 uvedeného rámcového rozhodnutia vyplýva, že za predpokladu, že odsúdená osoba je v štáte pôvodu alebo vo vykonávajúcom štáte, a za predpokladu, že dala svoj súhlas, ak sa tak vyžaduje podľa článku 6, možno rozsudok spolu s osvedčením, ktorého štandardné tlačivo je uvedené v prílohe I, zaslať jednému z nasledujúcich členských štátov.

S poukazom na princíp eurokonformného výkladu je potom potrebné vykladať aj vnútroštátne právo, v tomto prípade zákon č. 549/2011 Z. z.

Zákon č. 549/2011 Z. z. o uznávaní a výkone rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej únii explicitne v ustanovení § 4 ods. 1 ako podmienku uznania a výkonu cudzieho rozhodnutia na území Slovenskej republiky neustanovuje, aby odsúdená osoba bola fyzicky prítomná v štáte pôvodu alebo vo vykonávajúcom štáte. Avšak aj na uvedené ustanovenie je potrebné nahliadať prizmou eurokonformného výkladu.

V napadnutom uznesení krajský súd oprel svoje rozhodnutie o uznaní a vykonaní rozhodnutia cudzieho štátu primárne o ustanovenie § 4 ods. 1 písm. a) zákona č. 549/2011 Z. z., pretože odsúdená je štátnou občiankou Slovenskej republiky a má mať obvyklý pobyt na území Slovenskej republiky.

Zo spisového materiálu však vyplýva, že odsúdená sa tak v čase zaslania osvedčenia Krajským súdom v Plzni, ako aj v súčasnosti nenachádza na území Q. M. ako štátu pôvodu. Zároveň na základe šetrenia najvyššieho súdu sa v súčasnosti nenachádza ani na území Slovenskej republiky. Cestou žiadosti o podanie správy z 9. novembra 2022, adresovanej Obvodnému oddeleniu PZ Veľké Kapušany bolo totiž prostredníctvom zmieneného obvodného oddelenia PZ na podklade odpovede označeného subjektu doručenej najvyššiemu súdu 25. novembra 2022 vykonaním previerky zistené, že adresa trvalého pobytu menovanej je naďalej úradne vedená ako F. Y. XX, avšak, cit.: „bolo zistené ... od nového majiteľa rodinného domu ... že menovaná s celou rodinou štyri mesiace nebýva na uvedenej adrese, lebo predali dom a odcestovali na neznáme miesto, čo bolo potvrdené aj na obecnom úrade v obci F. Y.". Tiež na podklade žiadosti najvyššieho súdu z 9. novembra 2022 adresovanej obecnému úradu obce F. Y. bolo v zmysle odpovede z 22. novembra 2022, doručenej najvyššiemu súdu 25. novembra 2022 obdobne tak zistené, že, cit.: ... menovaná osoba je v našej obci na trvalom pobyte č. XX, ale v obci sa nezdržiava od 1. októbra 2022. Matka M. R. sa z našej obci odsťahovala 26. októbra 2022, jej pobyt ako aj pobyt jej dcéry nám nie je známy.

Z uvedeného je teda dostatočne zrejmé, že odsúdená sa v čase zaslania osvedčenia nenachádzala a ani sa aktuálne nenachádza ani na území vykonávajúceho štátu ani na území štátu pôvodu.

Podľa § 4 ods. 1 písm. a) zákona o uznávaní a výkone rozhodnutí, rozhodnutie možno v Slovenskej republiky uznať a vykonať, ak skutok, pre ktorý bolo rozhodnutie vydané, je trestným činom aj podľa právneho poriadku Slovenskej republiky, ak odseky 2 a 3 neustanovujú inak, a ak odsúdený je štátnym občanom Slovenskej republiky a má obvyklý pobyt na území Slovenskej republiky.

Vzhľadom na vyššie uvedené je však toto ustanovenie s poukazom na znenie článku 4 ods. 1 Rámcového rozhodnutia Rady 2008/909/SVV z 27. novembra 2008 potrebné vykladať tak, že podmienky uznania a výkonu cudzieho rozhodnutia na území Slovenskej republiky uvedené v § 4 ods. 1 písm. a) zákona o uznávaní a výkone rozhodnutí budú splnené len v tom prípade, ak sa zároveň odsúdená osoba nachádza na území štátu pôvodu alebo na území vykonávajúceho štátu.

Keďže odsúdená T. R. sa nenachádza na území štátu pôvodu (Q. M.), ani na území vykonávajúceho štátu (Slovenská republika), nie je podmienka uvedená v § 4 písm. a) zákona o uznávaní a výkone rozhodnutí na uznanie a výkon rozsudku Krajského súdu v Plzni. Nad rámec týchto úvah možno uviesť, že nie sú splnené ani iné z podmienok uznania a výkonu uvedené v § 4 uvedeného zákona.

Zhrnúc vyššie vyjadrené platí, že v trestnej veci odsúdenej bol najvyšším súdom zistený dôvod na odmietnutie uznania a výkonu rozhodnutia z dôvodu uvedeného v § 16 ods. 1 písm. f) s poukazom na § 4 ods. 1 písm. a) zákona o uznávaní a výkone rozhodnutí.

Najvyšší súd preto nemohol postupovať inak než tak, ako je vyjadrené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.